

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
W MŁODZIEŻOWYM DOMU KULTURY W ŻYRARDOWIE**

CELE STOSOWANIA PROCEDUR:

1. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych placówki.
2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności wychowanków za własne zachowania.
3. Wypracowanie współpracy z rodziną i instytucjami wspierającymi działalność placówki.
4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wychowanków.

SPIS PROCEDUR:

- I. Procedura postępowania dyrektora placówki w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w placówce
- II. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że wychowanek, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji
- III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie placówki znajduje się wychowanek będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków
- IV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk
- V. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk
- VI. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie placówki (pobicie, gwałt, zniesławienie, kradzież itp.)
- VII. Procedura postępowania dyrektora w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki
- VIII. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego wychowanka
- IX. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci wychowanka.
- X. Epizod psychotyczny wychowanka

- XI. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania wychowanka
- XII. Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku zajęć
- XIII. Incydent bombowy
- XIV. Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku
- XV. Procedury zwalniania wychowanków z zajęć

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W PLACÓWCE

I. Procedura postępowania dyrektora placówki w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w placówce.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie, zatrzymanie.
4. Policja lub dyrektor/pracownik placówki informuje rodziców nieletniego/ opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do placówki, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
5. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza nauczyciela do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w placówce lub w jednostce Policji.
6. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców oraz dyrektora placówki.
9. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego- wychowanka na terenie placówki należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

II. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że wychowanek który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację dyrektorowi placówki.
2. Dyrektor wzywa do placówki rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz wychowankiem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje wychowanka do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do placówki, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor placówki pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. W sytuacji, gdy, placówka wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie wychowanka, spotkania z psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor placówki powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez wychowanka, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor placówki jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie placówki znajduje się wychowanek będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Działania uprzedzające:

- a) Sporządzenie listy symptomów używania, nadużywania środków odurzających
- b) Zaproszenie specjalisty w tej dziedzinie, omówienie skutecznych metod reagowania,
- c) Uwzględnienie tematyki w programie wychowawczym i profilaktycznym placówki.
- d) Opracowanie listy tele-adresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzielaniem pomocy młodzieży używającej środków odurzających i ich rodzinom.

2. Działania interwencyjne nauczyciela:

- a) Powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora.
- b) Odizolowuje wychowanka od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- c) W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

d) Zawiadamia o tym fakcie Dyrektora placówki oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania wychowanka z placówki. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu wychowanka w placówce, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje dyrektor/osoba upoważniona lub lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia wychowanka i w porozumieniu z dyrektorem placówki.

e) Dyrektor placówki zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice wychowanka będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków – odmawiają przyścia do placówki, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia wychowanka do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia. O fakcie tym zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli wychowanek nie ukończył 18 lat.

f) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których wychowanek (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie placówki, to dyrektor placówki ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

3. Działania naprawcze:

a) Omówienie sytuacji z wychowankami zgodnie z ustaleniami programu wychowawczego i programu profilaktyki.

b) Spotkanie rodziców ze specjalistami z PPP, omówienie problemu, wspólne ustalenie strategii dalszego działania, wsparcie rodziców, zachęcanie do korzystania z pomocy wyspecjalizowanych placówek.

c) Jeżeli incydent będzie się powtarzał, powiadomienie sądu rodzinnego lub policji.

IV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora placówki, który informuje rodziców i wzywa policję.

3. Przekazuje zabezpieczoną substancję policji, przedstawia informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel, w obecności innej osoby (pracownik, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby wychowanek przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby oraz kieszeni (we własnej

odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki wychowanka – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora placówki oraz rodziców/opiekunów wychowanka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy wychowanek, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do wychowanka oraz zabezpiecza znalezione substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli wychowanek wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, wychowanek nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie placówki, należy wezwać policję.

VI. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie placówki (pobicie, gwałt, zniesławienie, kradzież itp.)

1. Ściganie na wniosek pokrzywdzonego, w tym przypadku wszczęcie postępowania przez Policję, uzależnione jest od woli pokrzywdzonego.

2. Należy przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym), powiadomić dyrektora placówki.

3. Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

4. Sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym: rozmowa ze świadkami, ustalenie miejsca i okoliczności zdarzenia.

5. Nie należy nagłaśniać zdarzenia.

6. Należy powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi czy będą chcieli zgłosić sprawę policji.

7. W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez rodziców należy ich poinformować, jakie środki podejmie placówka w stosunku do sprawców zdarzenia.

8. Środki, jakie należy przedsięwziąć to między innymi – wystąpienie do sądu rodzinnego lub Policji.

VII. Procedura postępowania dyrektora w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki.

1. Podstawy prawne:

a) „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, szczególnie naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu”.

b) „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję”.

c) „Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”.

2. Podstawowe czynności dla dyrektora:

a) Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym.

b) Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić niezwłocznie policję.

c) Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

d) Sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym: rozmowa ze świadkami, ustalenie miejsca i okoliczności zdarzenia. Nie nagłaśniać zdarzenia.

e) W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów). Konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji. Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach. Ofiarę należy odizolować od sprawców.

f) W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

3. Zakazy:

a) Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.

b) Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

VIII. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego wychowanka.

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:

- a) omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej,
- b) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych,
- c) monitorowanie stanu psychicznego wychowanków, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

2. Działania interwencyjne:

- a) ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia,
- b) nie pozostawiaj wychowanka samego,
- c) usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru,
- d) bez rozgłosu przeprowadź wychowanka w bezpieczne, ustronne miejsce,
- e) zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia,
- f) wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba,
- g) zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie,
- h) towarzysz wychowankowi – jesteś dla niego ważny,
- i) zawiadom dyrektora. Dyrektor zawiadamia organ prowadzący,
- j) dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza:

RYZIKO UMIARKOWANE: WYCHOWANIEK MÓWI O SAMOBÓJSTWIE, NIE MÓWI JAK TO ZROBI, NIE BYŁO WCZEŚNIEJSZYCH PRÓB,

DUŻE RYZIKO: WYSTĄPIŁY CZYNNIKI PRZEDWYPADKOWE, WYCHOWANIEK MÓWI JAK TO ZROBI, BYŁY WCZEŚNIEJSZE PRÓBY,

EKSTREMALNE RYZIKO: WYSTĄPIŁY WSKAŹNIKI PRZEDWYPADKOWE, WYCHOWANIEK DOKONAŁ SAMOOKALECZENIA, PODJĄŁ PRÓBĘ NIEUDANEGO ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO LUB INNE DZIAŁANIA ZAGRAŻAJĄCE ZDROWIU LUB ŻYCIU,

k) nauczyciel zawiadamia dyrektora, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa.

l) nauczyciel powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych,

ł) dyrektor placówki dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji,

m) należy chronić wychowanka oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

1. Działania naprawcze:

a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi,

b) bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z PPP lub placówką opieki zdrowotnej,

c) podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

IX. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci wychowanka.

1. Działania uprzedzające: omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej, tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego.

2. Działania interwencyjne: poinformuj nauczycieli, wychowanków, przypomnij zasady dyskusji z wychowankami, uwzględniając elementy odreagowania na zajęciach, stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.

3. Działania naprawcze: oceń potrzeby- monitoruj stan psychiczny wychowanków ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na wychowanków, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji, skonsultuj sytuację ze specjalistą z PPP, ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

X. Epizod psychotyczny wychowanka

1. Działania uprzedzające: zrobienia listy symptomów psychotycznych, omówienie procedury na forum Rady Pedagogicznej.

2. Działania interwencyjne:

a) Nie pozostawiaj wychowanka samego,

b) Reaguj spokojnie, łagodnie,

c) Bez rozgłosu przeprowadź wychowanka w spokojne miejsce,

d) Na ile to możliwe, nie rozpowszechniaj w placówce informacji o zdarzeniu,

e) Zawiadom pogotowie ratunkowe (999),

3. Działania naprawcze: jeżeli wychowanek wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego grupę – np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „Czym jest choroba psychiczna” (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany); jeżeli wychowanek sobie tego nie życzy – nie informować grupy; wziąć pod uwagę skutki uboczne choroby przy określeniu wymagań

wobec wychowanka; konsultować postępowanie z lekarzem u którego leczy się wychowanek, (lekarz jednak nie musi udzielać informacji); udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, PZP.

XI. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania wychowanka

- 1) Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej
- 3) nauczyciel rozmawia z wychowankiem w obecności świadka zdarzenia,
- 4) Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany)
- 5) Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji
- 6) Zgłoszenie sprawy do dyrektora placówki
- 7) Nauczyciel w porozumieniu z dyrektorem uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut placówki
- 8) Nauczyciel przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec wychowanka konsekwencji

XII. Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku zajęć.

Poprzez zakłócenie toku zajęć należy rozumieć wszelkie działania wychowanków uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego wychowanka lub kilku nie pozwala nauczycielowi na realizację zajęć, wysyła wybranego wychowanka z informacją do dyrektora placówki. Nauczyciel może również skorzystać z pomocy pracownika niepedagogicznego, który zobowiązany jest do udzielenia nauczycielowi pomocy.
2. Nauczyciel przeprowadza z wychowankami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
3. Jeżeli wychowanek w rażący sposób złamał zasady, nauczyciel powiadamia dyrektora placówki, wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do placówki.
4. Nie należy zakłócać toku zajęć innym nauczycielom.

XIII. Incydent bombowy

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.,
- b) osoby wyglądające na obcokrajowców lub ubrane nietypowo do występującej pory roku,
- c) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (głównie w miejscach organizowania imprez i uroczystości).

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora, a ten służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, straż miejską lub policję.

2. Uwagi:

- a) Zawczasu pomyśleć, którędy można się ewakuować z budynku.
- b) Nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków.
- c) Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinienes ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu i dyrekcji placówki. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
- d) Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

3. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

- a) Do czasu przybycia policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
- b) Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać również służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną.
- c) Po przybyciu na miejsce incydentu bombowego, policja przejmuje kierowanie akcją.
- d) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

e) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.

f) Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.

g) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

h) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie,

i) Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

XIV. Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku

1. Jeżeli zdarzy się wypadek, każdy pracownik placówki, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.

a) Pracownik powiadamia o wypadku dyrektora.

b) Jeśli nauczyciel, na którego zajęciach wydarzył się wypadek, musi opuścić salę, prosi o nadzór nad swoją grupę kolegę uczącego w najbliższej sali,

c) Ponieważ placówka nie posiada gabinetu lekarskiego, przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi, który bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy,

d) Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń – miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin,

e) Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie nieobecności dyrektora, nauczyciel decyduje sam o postępowaniu. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców,

f) Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.

2. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców, pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz organ prowadzący

3. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.

4. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

5. Zawiadomień, o których mowa w ust. 2-4, dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik placówki.

XV. Procedury zwalniania wychowanków z zajęć.

1. Z danego zajęcia wychowanek może zwolnić:

– tylko rodzic/opiekun prawny – pisemnie. W pisemnym zwolnieniu, rodzic/opiekun prawny podaje w jaki sposób i przez kogo dziecko zostanie odebrane z placówki. Nauczyciel może zwolnionego wychowanka oddać pod opiekę tylko rodzicowi/opiekunowi prawnemu lub osobie wskazanej w pisemnym zwolnieniu. Oddanie dziecka pod opiekę innej niż rodzic/opiekun prawny osobie wskazanej w zwolnieniu, wymaga sprawdzenia przez nauczyciela tożsamości tej osoby (dowód osobisty, prawo jazdy, inny dokument ze zdjęciem). Jeśli zwolnione dziecko ma samo pójść do domu, w pisemnym zwolnieniu ma to być zaznaczone i potwierdzone wzięciem przez rodzica/opiekuna prawnego odpowiedzialności za samodzielny powrót dziecka.

2. Zwolnienie wychowanka, który źle się poczuł w czasie zajęć.

Decyzję o zwolnieniu wychowanka podejmuje rodzic/opiekun prawny. W przypadku rozmowy telefonicznej osoba kontaktująca się z rodzicem/opiekunem prawnym informuje o zaistniałej sytuacji. Rodzic/opiekun prawny ma obowiązek osobiście odebrać wychowanka, bądź wskazać z imienia i nazwiska osobę, która odbierze wychowanka z placówki.

Sam wychowanek nie może opuścić placówki, a do czasu przybycia rodzica opiekuna prawnego lub wskazanej osoby (której tożsamość jest sprawdzona przez nauczyciela) – wychowanek pozostaje pod opieką nauczyciela, dyrektora placówki lub osoby wyznaczonej.

W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym lub, kiedy rodzic odmawia odbioru wychowanka, wychowanek pozostaje pod opieką na terenie placówki do ukończenia zajęć. W razie pogarszającego się samopoczucia wychowanka, nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe.